

3. Сарана С. В. Авторське право та правова охорона інтелектуальної власності в Україні і її адаптація до законодавства Європейського союзу: навчал. посіб. – Полтава: Скайтек, – 2007. – С. 23.
4. Степаненко С. В., Яковенко Л.І. Трансформація відносин властивості в умовах постіндустріальної економіки. – Полтава: Скайтек, 2009. – С. 187.
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б. В.

Феденко Єлизавета Михайлівна, Шрамко Маргарита Олегівна
студенти 1-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО СПРОЩЕНОГО ПОРЯДКУ УКЛАДЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

В сучасному світі інформаційних технологій, коли всебічні дії та операції можна виконати оперативно та якісно через Інтернет мережу, постає питання як правильно з юридичної точки зору укласти той самий договір купівлі-продажу через соціальні мережі, щоб його не визнали недійсним або укладеним, також, щоб він створював взаємні права та обов'язки сторін.

Електронна торгівля – це фінансові операції та правочини, які здійснюються за допомогою мережі Інтернет та приватних мереж зв'язку, в ході яких здійснюється купівля-продаж товарів та обмін послугами, а також перекази грошових коштів [3]. В законодавстві нашої держави немає такого терміну, але описане явище існує фактично і регулюється державою.

Через швидкий ритм життя і можливість більшості використовувати Інтернет, знижується необхідність укладати договори безпосередньо сторонами на папері. Комунікаційні системи упевнено починають витісняти класичні способи вчинення правочинів і законодавець дає на це легальні підстави.

Відповідно до ч. 1 ст. 205 Цивільного Кодексу України (далі – ЦКУ) правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній)

формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом.

Згідно з ч. 2 ст. 637 ЦКУ якщо сторони домовилися укласти договір за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем, він вважається укладеним у письмовій формі. В свою чергу, ч. 1 ст. 207 ЦКУ передбачено, що правочин вважається вчиненим у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони.

Виходячи з вище зазначених статей, можна зробити висновок, що законодавець передбачає не тільки можливість укладення електронного договору «одним документом», а і у спрощеному порядку, тобто через переписку.

Схожу норму ми можемо знайти також в Господарському Кодексі України (далі – ГКУ), а саме в ч. 1 ст. 181 допускається укладення господарських договорів у спрощений спосіб, тобто шляхом обміну листами, факсограмами, телеграмами, телефонограмами тощо, а також шляхом підтвердження прийняття до виконання замовлень, якщо законом не встановлено спеціальні вимоги до форми та порядку укладення даного виду договорів. Але зазначеною нормою можуть керуватися тільки суб'єкти господарювання [4].

Схоже обмеження стосується також ЗУ «Про електронну комерцію», де в ст. 11 описується порядок укладення електронного договору фізичними особами-підприємцями або юридичними особами. Виключення зазначене в абз. 3 ч. 2 ст. 2, згідно з яким цей закон може стосуватися також фізичних осіб, які реалізують або пропонують до реалізації товари, виконують роботи, надають послуги з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, якщо сторони прямо домовилися про застосування його положень до правочину. Аналізуючи практичну діяльність, можна зробити висновок, що таке застереження дуже рідко застосовується [2].

Найкраще функцію регулятора правовідносин електронної торгівлі виконує ЗУ «Про захист прав споживачів», а саме ст. 12 (права споживача в разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями) та ст. 13 (право споживача у разі укладення договору на відстані). В зазначених статтях міститься перелік даних, який продавець повинен надати споживачеві для виникнення спільних прав та обов'язків. Якщо купуючи товар через Інтернет

сайти таку інформацію можна знайти в одній з секцій меню, то купуючи такий товар через соціальні мережі, наприклад Instagram, про більшість пунктів даного переліку споживач не буде проінформований (місцезнаходження продавця чи строк виконання робіт, права та обов'язки сторін тощо) [1].

Отже, з урахуванням прогресивних технологій та недосконалості національного законодавства у сфері електронної торгівлі, варто звернути увагу на доповнення ЦКУ статтями, які б регулювали процес укладення електронних договорів у спрощеному порядку. Також, у якості експерименту, розробити типовий договір для юридично правильного оформлення такого виду договорів, що значно знизить ризик стати жертвою правопорушень, а також допоможе захистити свої права та інтереси у судах, у випадку неможливості вирішення спору договірним шляхом.

Щодо окремого нормативно-правового акту, то суспільство має заінтересованість в регулюванні відносин електронної торгівлі фізичними особами та укладення ними договорів. Тому не можна оминати той факт, що проект закону, що мав би на меті регулювання найпростіших цивільно-правових електронних відносин між фізичними особами, які не займаються підприємницькою діяльністю, посів належне місце поряд з іншими актами цивільного законодавства, що мають значний вплив на суспільство.

Отже, щоб зручно і швидко укласти договори в електронному форматі і не стати жертвою шахраїв у соціальних мережах, потрібно запуснути механізм змін у законодавстві, який би зупинив потік неправомірних дій та захистив безліч громадян, які обирають електронний спосіб покупок, чим йдуть на своєрідний ризик бути обманутими.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про захист прав споживачів» // Відомості Верховної Ради УРСР (БВР), 1991, № 30, ст.379 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
2. Закон України «Про електронну комерцію» // Відомості Верховної Ради (БВР), 2015, № 45, ст.410 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>

3. Букреева Ю. А. Правовое регулирование электронной торговли в России / Ю. А. Букреева [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://sibac.info/index.php/2009-0701-10-21-16/3548-2012-08-14-05-16-25>.
4. Завальний В. М. Електронна торгівля: проблеми законодавчого забезпечення / В. М. Завальний // Форум права. – 2013. – № 2. – С. 140–146. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2013_2_25.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Цибульська О. Ю.